

Publicerad: 16-01-2015

Richard Palmer, utredare, tel. +358 (0)18 25 4 89

Konjunkturindikatorer 2014

I korthet

- Förändringar i råoljepriset har en stark inverkan på den åländska ekonomin, i synnerhet för sjöfarten. Priset hade i slutet av året i det närmaste halverats i förhållande till den högsta noteringen under 2014. Den branta prisnergången innebär att effekten av svaveldirektivet som inträdde vid årsskiftet 2014/2015 mildras.
- Hushållens förtroendeindikator i Finland låg i slutet av 2014 klart under långtidsmedelvärdet.
- Den svenska kronan försvagades i förhållande till euron från och med det andra kvartalet 2013, ända till slutet av 2014.
- Inflationen var 2014 1,2 procent på Åland och 1,1 procent i Finland, vilket var över Eurozonens medeltal. Sverige hade deflation under 2014 (-0,2 procent).
- Årsgenomsnittet för den öppna arbetslösheten steg 2014 till över 4 procent för första gången sedan 1997. Även långtidsarbetslösheten ökade 2009-2014.
- Indikatorer antyder ett något ökande matchningsproblem på den åländska arbetsmarknaden under perioden 2009-2013. Under 2014 skedde en liten förbättring i det avseendet.
- Antalet nystartade företag har minskat något under de två första kvartalen 2014 i förhållande till samma perioder 2012-2013 och trenden i antalet konkurser pekar uppåt sedan 2007.
- Efter tre år av avtagande tillväxt börjande från en hög nivå 2010, vände omsättningen i det privata näringslivet uppåt i början av förra året (2014)
- Åren 2011-2013 var den samlade lönesummans tillväxt kring 4 procent årligen (mätt i löpande penningvärde). Förra året (2014) vände tillväxten av lönesumman uppåt, delvis tack vare en större fusion inom livsmedelsindustrin.

Inledning

Nedan följer en sammanställning av några centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen. Översikten rymmer varierande tidsperspektiv och syftar till att belysa såväl något längre trender baserade på årsdata som kortsiktiga månadsvisa förändringar fram till och med december 2014.

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av förändringar i oljepriset. Här presenteras därför kontinuerliga data på råoljepriser, men även förtroendeindikatorer för hushållen samt valutakurser och inflation.

De specifikt åländska data i denna översikt omfattar olika former av arbetslöshetsdata, uppgifter om konkurser och nystartade företag, samt uppgifter från företag registrerade på Åland framtagna ur ÅSUB:s omsättnings- och lönerregister.

Råoljepriset

Det mest uppseendeväckande och oförutsedda när det gäller förändringar i de internationella konjunkturindikatorerna under 2014 var det under det andra halvåret hastigt sjunkande oljepriset (*Figur 1*).

Oljeprisfallet beror på flera faktorer. För det första har vi en allmänt svag efterfrågan på grund av en svag konjunktur i Europa, ökad energieffektivisering och ökat utnyttjande av alternativa energikällor. För det andra har den geopolitiska oron i Mellersta Östern och Nordafrika inte som förväntat

Figur 1. Priset på råolja (Brent). USD per fat, 2007-2014

Källa: Energy Information Administration, US Government
Viktat världsmarknadspris, veckogenomsnitt

påverkat utbudet från länder som Libyen och Irak. För det tredje har USA blivit världens största oljeproducent och därmed minskat sitt behov av råoljeimport. För det fjärde har de dominerande OPEC-länderna med Saudiarabien i spetsen hittills inte minskat sitt utbud trots den minskade efterfrågan.

I slutet på 2014 låg råoljepriset på samma nivå som i maj 2010, det vill säga strax under 60 euro per fat för den så kallade Brentoljan. Priset hade sjunkit med 55 procent sedan toppnoteringen strax innan finanskrisen hösten 2008 och i det närmaste halverats i förhållande till den högsta noteringen tidigare under 2014 (*Figur 1*).

Det sjunkande oljepriset har en positiv inverkan på den åländska ekonomiska konjunkturen. I synnerhet färjetrafiken, men också den övriga handelssjöfarten gynnas av sjunkande bunkerpriser. Lättnaden i bränslekostnaderna innebär att effekten av svaveldirektivet som inträdde vid årsskiftet mildras.

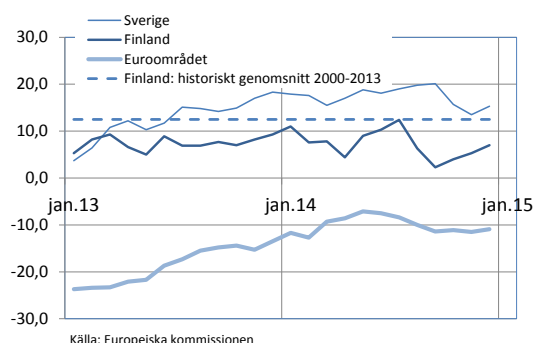
Även för den landbaserade transportsektorn och för industrin är minskade bränslekostnader naturligtvis en lättnad, likaväl som för de enskilda hushållen.

Hushållens förtroendeindikator

Vi har ingen egen indikator för de åländska hushållens förtroende för ekonomin. I brist på en sådan kan vi anta att de åländska hushållens förväntningar rätt nära följer de finländska.

De finländska hushållens syn på ekonomin var i slutet av 2014 fortsatt pessimistisk och låg under medelvärdet för perioden 2000-2014 (Figur 2). Det låga förtroendet är en återspeglning av de allmänt dämpade förväntningarna när det gäller den ekonomiska utvecklingen i Finland och i synnerhet de dåliga utsikterna på arbetsmarknaden.

Figur 2. Förtroendeindikator för hushållen i Sverige, Finland och Euroområdet 2013-2014

Efter att ha förbättrats under 2013 och det första halvåret 2014 sjönk de svenska hushållens förtroende för ekonomin under hösten 2014 (linjen högst upp i Figur 2) men låg ändå klart över det historiska genomsnittet. Enligt det sista kvartalets noteringar 2014 var hushållen då något mindre optimistiska i synen på den svenska ekonomin på tolv månaders sikt än man var under perioden juli-september.

Hushållen i eurozonen sammantagna visade på en gradvis stigande optimism under 2013 och fram till och med juni 2014. Efter det har synen på ekonomin dämpats (se kurvan längst ner i Figur 2).

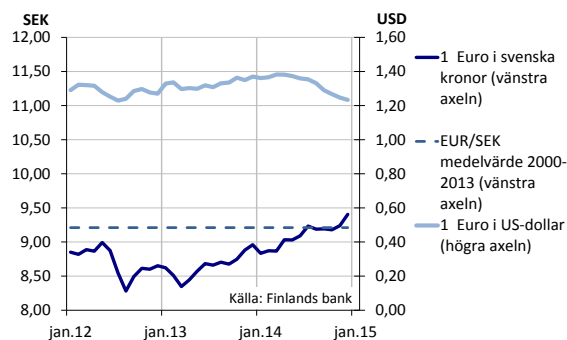
Valutakurser

Den svenska riksbankens lågräntepolitik trycker ner värdet på den svenska kronan. Man kan notera en närmast obruten trend av försvagning av kronan i förhållande till euron från och med det andra kvartalet 2013. Den här utvecklingen visas av den nedre, uppåtgående kurvan i Figur 3, som omvänt illustrerar eurons förstärkta kurs gentemot den svenska kronan.

Den försvagade kronan är negativ för det åländska näringslivet, i synnerhet för rederinäringen och turismen, men också för övriga branscher som säljer till svenska kunder.

Låga energipriser och ökande konkurrens på den svenska hemmamarknaden skapar ett lågt inflationstryck i Sverige. På några års sikt förväntas kronan förstärkas gentemot euron eftersom den utländska inflationen fortsättningsvis bedöms vara något högre än den svenska.

Figur 3. Euro i svenska kronor och US-dollar 2012-2014

Från och med det andra kvartalet 2014 inleddes en förstärkning av den amerikanska dollarn gentemot euron (visas som en försvagning av eurokursen högst upp i Figur 3). Vi vet sen tidigare att nettoeffekten av förstärkningen av dollarn

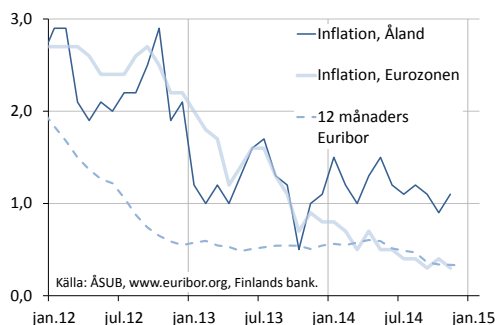
är positiv för den åländska tankerverksamheten.

Inflation och räntor

Pristrycket i eurozonen fortsätter att vara historiskt lågt. En svag ekonomisk konjunktur samt sjunkande energi- och råvarupriser är de viktigaste orsakerna till detta.

Prisutvecklingen på Åland följer nära den i Finland. Inflationen var 2014 1,2 procent på Åland och 1,1 procent i Finland. Inflationen i Finland och på Åland har trots den svaga konjunkturen under året legat över eurozonens medeltal (*Figur 4*).

Figur 4. Inflation och räntor. Åland och Euroområdet, 2012-2014

Orsaken till prisökningarna allmänt inom den finländska tjänstesektorn är bland annat hyresökningar och höjningar av priserna på mobiltjänster.¹ Till detta kommer höjningen av indirekta skatter.

Inflationen på Åland under 2014 drevs av prishöjningar inom kategorierna alkoholhaltiga drycker och tobak, kläder och skodon, bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen och därtill inom hälsovård, utbildning samt restauranger och hotell.

¹ Finansministeriet, Finland (2014) Ekonomisk översikt vintern 2014

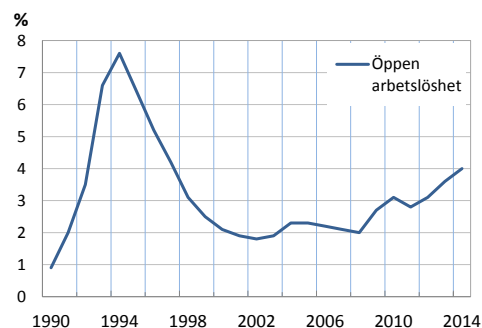
Inflationen i Finland och på Åland förväntas hållas under 1 procent under året (2015) mycket tack vare låga priser på råolja.

Trenden i ECB:s långa referensränta (12 månader) har fortsatt neråt under 2014 för tredje året i följd (*Figur 4*). Det avspeglar de sjunkande inter-bankräntorna i Europa.

Arbetslösheten

En av de viktigaste konjunkturindikatorerna är andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Den årsvisa arbetslöshetstrenden på Åland är uppåtgående sedan 2002 och är nu den högsta på 17 år (*Figur 5*).

Figur 5. Öppen arbetslöshet 1990-2014 (procent)

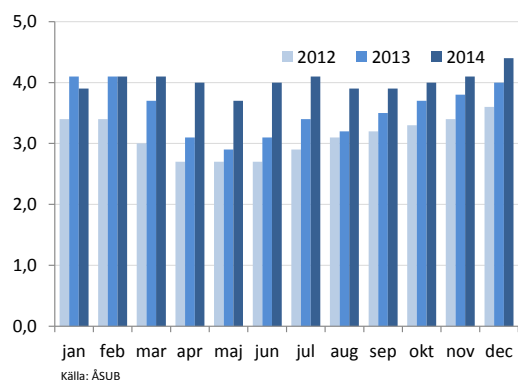

Källa: ÅSUB, Arbetsmarknad

Den stigande arbetslösheten är en direkt och indirekt effekt av den svaga ekonomiska konjunkturen i Europa och i synnerhet av den finländska ekonomins tillbakagång. Det senaste årsgenomsnittet för den öppna arbetslösheten (2014) steg till över 4 procent för första gången sedan 1997.

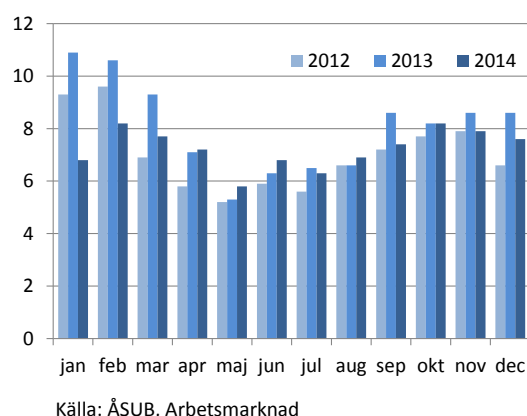
Även i ett kortare, (månads)perspektiv är arbetslöshetstrenden stigande, vilket framgår av de mörkare staplarna i *Figur 6*.

Figur 6. Öppen arbetslöshet (procent) månadsvis 2012-2014

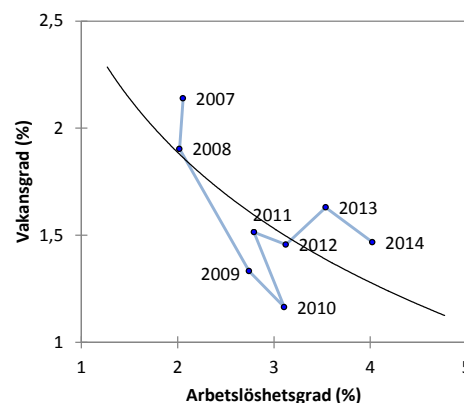
Sedan februari 2014 har arbetslöshetsgraden legat över föregående års nivå. Ungdomsarbetslösheten har genomsnittligt legat på en lägre nivå under 2014 än året innan (Figur 7).

Figur 7. Ungdomsarbetslöshet 2012-2014

Figur 8 visar förhållandet mellan arbetslöshetsgraden och vakansgraden, det vill säga antal lediga tjänster i förhållande till det totala antalet personer i arbetskraften. Allmänt brukar en förbättring av den ekonomiska konjunkturen innebära en högre vakansgrad (en rörelse uppåt längs den lodräta axeln i figuren). Denna allmänna tendens kan dock motverkas av strukturella förhållanden på

Figur 8. Vakanser och arbetslöshet (procent*) 2007-2014

*) Avser lediga tjänster och öppna arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år

Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

arbetsmarknaden. Om utbud och efterfrågan har olika karaktär avseende kompetens uppstår matchningsproblem.

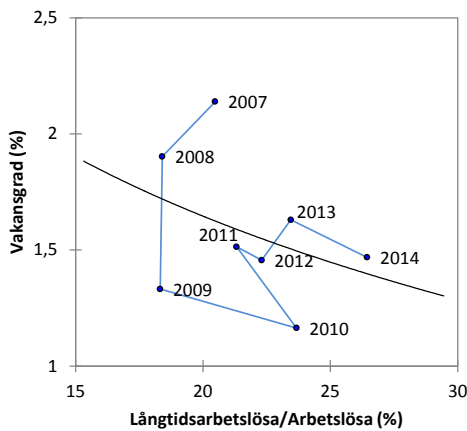
Vid ökade matchningsproblem flyttas den så kallade Beveridgekurvan uppåt och till höger i figuren. Rörelsen uppåt och samtidigt till höger mellan 2010 och 2013 antyder ett ökande "kompetensglapp" på den åländska arbetsmarknaden. Under 2014 sedan sker en viss förbättring (kurvan pekar neråt).

Våra uppgifter visar även att antalet tillsatta platser ökade från 153 till 188 under 2010-2013 och dessutom att tillsättningstiden ändrades marginellt.² Detta samtidigt som arbetslösheten och andelen långtidsarbetslösa ökade.

Figur 9 visar ett mönster som är snarlikt det som visas i Figur 8. Den ställer vakansgraden (lodräta axeln) i förhållande till den procentuella andelen långtidsarbetslösa av alla arbetslösa. Rörelsen utåt till höger längs den horisontella axeln mellan åren

² År 2010 tillsattes 27 procent av de tillsatta tjänsterna inom tre veckor, en andel som minskade till 26 procent 2013 och ökade igen till 32 procent 2014.

Figur 9. Vakanser och långtidsarbetslöshet (procent*) 2007-2014

*) Avser dels lediga tjänster som andel av arbetskraften, dels långtidsarbetslösa som andel av alla öppet arbetslösa respektive år

Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

2009 och 2014 visar att långtidsarbetslösheten ökat relativt sett samtidigt som vakansgraden också ökat något.

Matchningsproblemet på den åländska arbetsmarknaden verkar följa samma utvecklingsmönster som den finländska, men är ännu tydligare vilket kan bero på att den åländska arbetsmarknaden är liten och mindre diversifierad.³

Sammanfattningsvis hade vi 2014 en situation där arbetslösheten var nästan en procentenhet större än 2010 samtidigt som de arbetslösa var utan arbete under en längre tid 2014. Andelen lediga tjänster som andel av det totala antalet personer i arbetskraften (vakansgraden) ökade något mellan 2010 och 2014, samtidigt som också antalet tillsatta tjänster ökade på grund av en allmänt ökad rörlighet och omsättning på arbetsmarknaden.

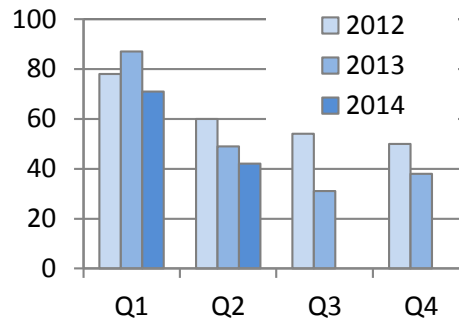
Det ligger nära till hands att koppla samman en ökad vakansgrad med längre

tillsättningstider. Det visar sig emellertid att tillsättningstiden tvärtom tenderat att bli något kortare under perioden 2007-2014.

Förändringar i företagsbeståndet samt konkurser

Antalet nystartade företag har minskat något under de två första kvartalen 2014 i förhållande till samma perioder 2012 och 2013 (Figur 10).

Figur 10. Nystartade företag, kvartalsvis 2012-2014

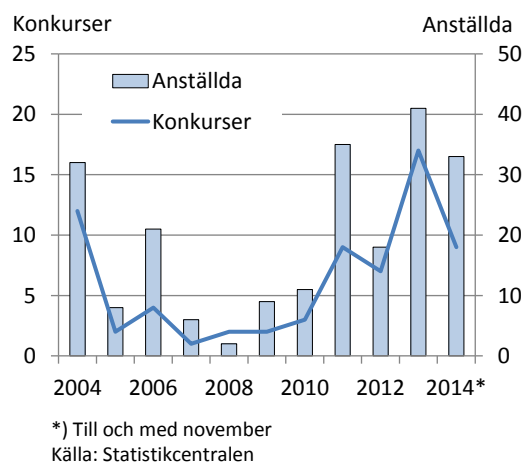
Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning

Trenden i antal konkurser och antal berörda anställda har pekat uppåt sedan 2007 (Figur 11). År 2013 genomfördes 17 konkurser med drygt 40 anställda berörda.

Än så länge (januari 2015) saknas uppgifter för december 2014, vilket gör att uppgifterna för det året inte är kompletta.

³ Finlands Bank (2014) *Euro ja talous* 5, 2014, s. 40

Figur 11. Konkurer och berörda anställda, 2004-2014*

På så sätt speglar den samlade uppgången under 2014 i näringslivet delvis förändringar som inträffar utanför Åland.

Efter en jämn utveckling av den samlade lönesummans tillväxt under åren 2011-2013 (kring 4 procent mätt i löpande penningvärde) vände tillväxten av lönesumman i det privata näringslivet uppåt (Figur 12). (För branschvisa uppgifter se Tabell 2, s. 9, eller ÅSUB:s [databas](#)). Återigen bör man ta i beaktande den ovan nämnda fusionen inom branschen livsmedelsindustrin vid årsskiftet 2013/2014 som innebar ett rejält tillskott till den samlade lönesumman.

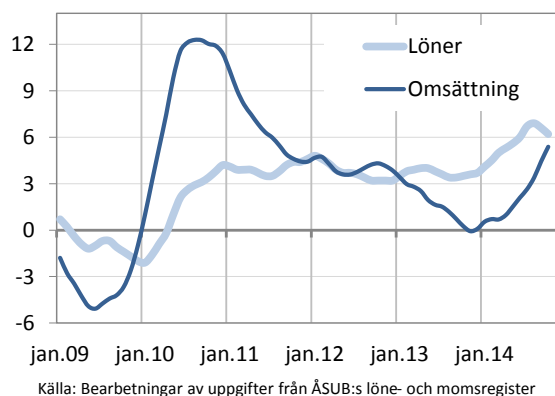
Omsättning och lönesummor

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har tillgång till två register av betydelse för uppföljning av konjunkturutvecklingen i det privata näringslivet. Det handlar dels om ett register över omsättningen i företagen, dels om ett register över företagens utbetalda löner. Uppgifterna innefattar även de på Åland registrerade företagens verksamhet i Finland.

I Figur 12 visar den mörkare kurvan den procentuella tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet (för branschvisa uppgifter se Tabell 1, s. 8, eller ÅSUB:s [databas](#)). Efter tre år av avtagande tillväxt från en hög nivå 2010, vände omsättningen uppåt i början av förra året (2014) och tillväxten fortsatte att peka uppåt fram till och med hösten.

En del av tillväxten kan hänföras till expansion av verksamhet utanför Åland, närmare bestämt till en större företagsfusion som omfattade ett samgående mellan Chips Ab och det finländska Panda 31.12.2014.

Figur 12. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2007-oktober 2014

Tabell 1. Omsättning i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) januari 2011-oktober 2014

	Totalt	Primär	Livsmedels-	Övrig	Vatten	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ Rest./	Företags	Personliga
		industri	industri	industri	och el					tjänster	tjänster
jan.11	10,3	5,0	8,8	3,5	4,4	12,8	12,8	12,2	5,4	-1,4	-22,5
feb.11	9,0	4,8	8,8	3,8	4,2	13,3	11,8	9,1	5,5	-1,5	-22,4
mar.11	8,1	5,6	8,7	4,0	5,3	14,2	11,1	6,6	5,5	-1,6	-22,3
apr.11	7,5	5,5	8,8	3,8	6,8	14,1	10,8	4,9	5,6	-1,6	-22,4
maj.11	6,8	5,1	8,7	3,4	6,9	12,8	10,3	3,8	5,7	-1,6	-22,4
jun.11	6,3	5,2	8,5	2,9	4,7	11,2	9,7	3,2	5,8	-1,0	-22,4
jul.11	6,0	5,5	9,0	2,2	1,4	10,5	9,1	2,9	5,8	0,1	9,0
aug.11	5,5	4,1	9,3	1,6	-1,8	10,5	8,4	2,1	5,9	1,4	9,0
sep.11	4,9	1,5	8,4	1,1	-5,1	11,0	8,1	1,1	5,9	2,4	9,0
okt.11	4,6	-0,2	7,1	0,8	-7,8	12,6	8,1	0,6	5,9	3,2	8,9
nov.11	4,4	-0,7	7,1	0,7	-8,5	14,6	8,0	0,1	5,8	3,8	8,7
dec.11	4,4	-0,2	8,7	0,6	-6,6	17,5	7,6	-0,3	5,7	4,3	7,9
jan.12	4,7	-0,6	9,7	0,3	-3,6	20,4	7,4	0,2	5,6	4,7	6,8
feb.12	4,7	-2,1	8,6	-0,1	-1,2	21,3	7,2	1,3	5,5	5,0	5,7
mar.12	4,3	-1,0	6,7	-0,4	0,2	20,1	6,7	0,8	5,3	5,5	4,8
apr.12	3,8	2,6	6,3	-0,5	1,0	18,3	5,9	-1,1	5,1	6,3	4,1
maj.12	3,6	6,6	7,4	-0,4	2,0	16,7	5,3	-2,0	4,9	7,1	3,9
jun.12	3,6	9,5	7,9	-0,3	3,5	14,9	4,9	-1,8	4,8	8,0	4,3
jul.12	3,8	11,3	6,9	-0,1	5,1	12,5	4,6	-1,1	4,6	8,9	4,9
aug.12	4,0	12,6	5,0	0,2	7,2	9,7	4,2	0,2	4,5	9,4	5,2
sep.12	4,2	12,1	4,3	0,4	10,3	6,6	3,3	1,9	4,3	9,7	5,7
okt.12	4,3	8,8	5,1	0,6	12,9	3,0	2,4	2,7	4,2	9,9	6,5
nov.12	4,1	5,2	5,7	0,6	13,8	-1,0	1,9	3,0	4,2	9,9	7,5
dec.12	3,9	3,6	4,2	21,4	12,9	-4,4	1,5	4,7	4,1	9,8	8,1
jan.13	3,4	4,6	1,6	21,4	11,2	-7,3	0,6	7,3	4,1	9,7	8,1
feb.13	3,0	6,5	-0,1	21,6	9,9	-9,0	-0,7	8,3	4,1	9,6	7,7
mar.13	2,8	6,2	-0,2	21,8	9,3	-9,6	-1,7	8,2	4,0	9,3	7,2
apr.13	2,5	4,8	-1,0	21,7	8,4	-10,1	-2,7	7,5	3,9	8,7	6,7
maj.13	2,0	4,6	-3,1	21,6	7,2	-10,7	-3,8	6,3	3,8	7,9	5,8
jun.13	1,6	5,8	-5,1	21,5	7,0	-11,1	-4,7	6,3	3,7	7,2	4,8
jul.13	1,5	7,5	-6,2	21,4	7,8	-11,7	-5,4	7,4	3,5	6,6	4,0
aug.13	1,2	9,6	-6,6	21,1	7,3	-12,7	-5,7	7,5	3,4	5,9	3,4
sep.13	0,7	13,0	-6,9	20,8	5,6	-13,5	-5,5	6,2	3,3	5,1	2,7
okt.13	0,3	17,2	-7,1	20,3	4,0	-13,5	-5,6	4,9	3,1	4,4	1,7
nov.13	-0,1	21,3	-7,1	19,9	2,9	-12,7	-5,7	4,0	3,0	3,7	0,6
dec.13	0,1	25,2	22,5	-0,9	2,8	-12,2	-5,4	2,5	2,8	3,2	0,2
jan.14	0,5	26,8	26,4	-1,1	3,8	-12,1	-4,5	0,4	2,7	2,7	1,1
feb.14	0,7	24,4	29,7	-1,3	4,9	-12,1	-3,5	-1,1	2,5	2,1	3,1
mar.14	0,7	19,8	29,9	-1,6	6,3	-12,0	-2,4	-1,5	2,4	1,3	5,4
apr.14	1,0	14,7	28,9	-1,9	9,1	-11,2	-1,0	-0,5	2,4	0,6	7,5
maj.14	1,5	8,9	29,6	-2,1	12,9	-9,3	0,2	0,7	2,5	0,2	9,1
jun.14	2,1	4,5	32,6	-2,1	15,1	-6,3	1,2	0,2	2,6	-0,2	9,8
jul.14	2,6	2,9	36,7	-2,1	14,8	-2,6	2,1	-1,2	2,6	-0,2	9,7
aug.14	3,4	1,9	40,6	-2,0	14,1	1,4	2,8	-1,3	2,7	0,0	9,1
sep.14	4,4	0,2	42,8	-1,9	13,9	5,0	3,3	-0,7	2,8	0,5	8,7
okt.14	5,4	-1,3	43,3	-1,6	14,3	7,3	3,8	-0,6	2,9	1,1	8,5

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s momsregister

Tabell 2. Lönerna i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) januari 2011 - november 2014

	Totalt	Primär	Livsmedels-	Övrig	Vatten	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ rest./	Finans och försäkring	Företags tjänster	Personliga tjänster
		industri	industri	industri	och el							
jan.11	4,1	8,5	2,4	7,4	0,7	8,8	4,4	0,9	5,2	9,8	7,2	7,0
feb.11	3,9	5,6	2,6	7,5	0,4	7,7	4,8	0,1	5,2	9,6	6,7	6,9
mar.11	3,9	6,6	2,6	7,4	0,2	6,7	5,0	0,3	5,2	9,5	6,4	6,6
apr.11	3,9	8,9	2,6	7,6	-0,1	6,2	5,2	0,6	5,2	9,4	6,1	6,3
maj.11	3,7	9,9	2,5	8,1	-0,6	6,0	5,7	0,1	5,3	9,1	5,8	6,0
jun.11	3,5	9,1	2,6	7,8	-1,0	5,6	6,4	-0,3	5,3	8,8	5,5	5,6
jul.11	3,5	7,3	2,8	6,3	-1,1	5,4	7,0	-0,1	5,2	8,4	5,5	5,4
aug.11	3,8	6,3	3,0	4,3	-1,0	5,3	7,6	0,5	5,0	8,1	5,7	5,3
sep.11	4,2	4,7	3,2	2,9	-0,6	5,4	8,1	1,1	4,8	7,6	6,0	5,1
okt.11	4,4	2,8	3,3	2,8	0,1	5,3	8,2	1,1	4,5	7,1	6,0	4,9
nov.11	4,4	2,5	3,5	3,0	1,0	5,5	8,0	0,2	4,4	6,6	5,8	4,7
dec.11	4,6	3,7	3,6	2,4	1,9	6,0	7,7	-0,1	4,2	6,1	5,6	4,5
jan.12	4,8	6,3	3,8	0,9	2,3	6,7	7,3	1,1	4,0	5,8	5,6	4,4
feb.12	4,6	8,7	3,9	-0,7	2,4	7,4	7,0	2,5	3,9	5,5	5,6	4,3
mar.12	4,3	8,7	4,0	-1,9	2,5	7,9	7,0	2,5	3,7	5,1	5,6	4,3
apr.12	3,9	7,0	4,3	-2,8	2,7	8,3	6,9	2,0	3,5	4,8	5,6	4,2
maj.12	3,7	4,9	4,6	-3,2	3,3	8,6	6,2	2,1	3,3	4,8	5,6	3,9
jun.12	3,7	3,0	4,8	-2,7	4,1	8,5	5,3	2,7	3,2	5,0	5,5	3,7
jul.12	3,6	1,8	4,9	-2,0	4,6	7,9	4,6	3,2	3,2	5,3	5,2	3,5
aug.12	3,4	1,8	4,8	-1,4	4,7	7,0	3,8	3,5	3,2	5,6	4,8	3,3
sep.12	3,2	3,4	4,7	-1,5	4,4	5,9	3,0	4,0	3,2	5,8	4,3	3,2
okt.12	3,2	6,0	4,6	-2,0	3,3	5,1	2,5	4,7	3,4	6,0	3,9	3,3
nov.12	3,2	7,9	4,5	-2,2	2,2	4,4	2,3	5,8	3,6	6,1	3,5	3,2
dec.12	3,2	7,6	4,3	-1,2	1,6	3,7	2,6	7,2	3,7	6,2	3,1	3,1
jan.13	3,5	6,2	4,2	1,2	1,5	3,1	3,0	8,0	3,9	6,3	2,7	3,1
feb.13	3,8	5,0	4,0	3,5	1,4	2,8	3,1	7,7	4,1	6,4	2,3	3,2
mar.13	3,9	5,1	3,8	4,8	1,1	2,5	2,9	6,7	4,2	6,5	2,1	3,5
apr.13	4,0	6,3	3,7	5,1	0,9	2,1	2,8	5,9	4,3	6,4	2,0	3,8
maj.13	4,0	7,9	3,7	4,8	0,6	1,7	3,3	5,3	4,4	6,2	2,0	4,0
jun.13	3,8	9,5	3,7	4,5	0,0	1,5	3,9	4,0	4,3	5,7	2,0	4,1
jul.13	3,6	9,7	3,6	4,3	-0,9	1,4	4,4	2,7	4,2	5,1	2,1	4,2
aug.13	3,4	8,4	3,4	4,2	-1,5	1,6	4,8	2,3	4,0	4,7	2,3	4,5
sep.13	3,4	7,2	3,2	4,4	-1,6	2,2	5,0	2,4	3,9	4,4	2,6	4,8
okt.13	3,5	5,8	3,0	5,1	-1,0	2,8	4,8	2,1	3,7	4,2	3,0	5,1
nov.13	3,6	4,2	2,7	6,3	-0,3	3,2	4,4	0,8	3,6	4,0	3,5	5,4
dec.13	3,7	4,8	2,6	7,1	0,2	3,3	3,9	-0,6	3,4	3,8	3,9	5,6
jan.14	4,1	7,4	85,2	6,2	15,5	3,1	3,2	-0,7	3,2	3,4	4,3	5,7
feb.14	4,5	8,8	85,1	4,6	15,5	2,6	2,4	0,4	3,1	3,0	4,5	5,6
mar.14	5,0	8,2	85,0	3,8	15,2	2,2	1,7	2,1	2,9	2,7	4,6	5,4
apr.14	5,3	7,0	84,6	4,1	14,9	1,9	1,0	3,5	2,8	2,5	4,4	5,1
maj.14	5,6	5,9	83,9	4,1	14,7	1,7	0,5	4,6	2,7	2,4	4,3	4,9
jun.14	6,0	5,6	83,2	3,4	14,8	1,7	0,1	6,7	2,7	2,5	4,1	4,8
jul.14	6,7	5,5	83,1	3,1	15,3	1,9	-0,2	9,1	2,8	2,5	3,9	4,6
aug.14	6,9	4,1	83,5	2,8	16,0	1,9	-0,2	9,0	2,9	2,6	3,7	4,3
sep.14	6,6	2,8	84,0	2,5	16,4	1,7	-0,1	6,9	3,0	2,5	3,4	3,9
okt.14	6,2	3,0	84,5	2,3	16,5	1,3	0,1	5,4	3,1	2,4	3,0	3,4
nov.14	..	3,8	84,8	1,7	16,3	1,1	0,5	..	3,2	2,4	2,7	3,1

Not: Den kraftiga ökningen av lönesumman i branschen livsmedelsindustri från och med januari 2014 har att göra med fusionen mellan Chips AB och företaget Panda.

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s lönerregister

Referenser

Energy Information Administration, US Government (<http://www.eia.gov/>)

Euribor.org (<http://www.euribor.org>)

Europeiska kommissionen

(http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/time_series/index_en.htm) (januari 2015)

Finansministeriet, Finland (2014) Ekonomisk översikt vintern 2014

Finlands Bank (2014) *Euro ja talous 5, 2014*

Statistikcentralen, Finland (<http://www.stat.fi>)

[ÅSUB, Arbetsmarknad](#)

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), löneregister, företag i det privata näringslivet

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), momsregister, företag i det privata näringslivet